

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acésta ese tota Marti sér'a,
dar prenumeratiunile se priimesc
in tóte dílele.

Pretiul pentru Ostrunguria: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre anu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de ann 5 fi.
pre una triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tóte sòdieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Stra'a Teleki-ana, nrulu 27.

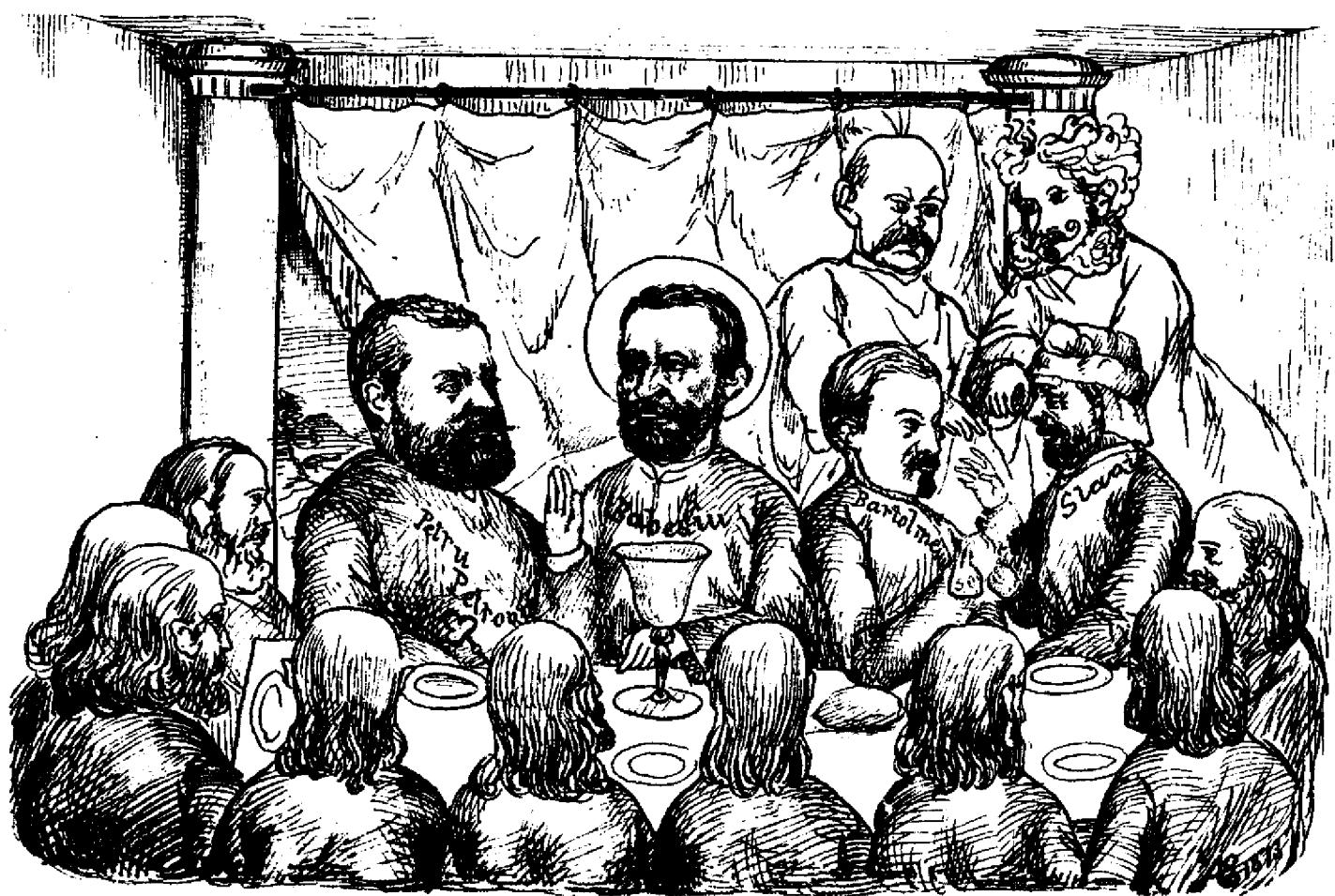
Insertiunile se priimesc en 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Cin'a cea de taina.

„Ori cum, tem'a e démna de „Gur'a-Satului“, si eu unulu i-o recomendu, firesce *Juda* celu fora de lege“
„sà nu fia uitatu, *Juda*, celu-ce siede la mésa cu *Invetiatoriulu*, ér' dupa mésa se furiscesc la Caiafa,“
„pentru-ca sé denuncia si vinda pre inventatoriulu.“

„Albina“, anulu VIII. nr. 20. Cap. 10. Stich „Au talhariulu“...

Éra dup'acea s'a adunatu sfatulu satului si, euprinse fiindu mintile de mirare, a hotaritu implinirea
dorintiei evangelice, ca pace sà fia si indestulire detorintiei nationale.

St. Petru. — Tu singuru!
Mesia. Si nime afară de mine!

Bartolomeiu-Juda. Sà fia tergu: dai 30 de arginti!?
Szlavi-Caiafa. Nici o potóra:

Revoluția din Perlesci.

— Romanu tragicdicu in V. parti. —

Scoasă din nisice manuscrise dela Ispania și alcătuită după cel mai nou sistem, dată fiindă într-o cînstea și marirea celor într-o potrivă între sine.

(Urmare.)

II.

Dupa 6r'a unu spre diece.

Contele Frikosy de Frica era un om renomut. Elu avea cei mai frumosi cai în impregiuri; canii lui erau vestiti în întrăgătura sa. La venitul nobilului conte pretutindenea era în frunte. Elu era un calaretu bun, și multi diceau, că ar fi în stare să poarte frântile unei trăsuri de patru cai cu mai multă maiestrie decât chiar și contele Andrásy. Delă fire, contele Frikosy de Frica era un adeverat aristocrat maghiar, un stranepot al eroilor din vremurile Árpádsame, vitezú, cavaleru, generosu și mundru, un membru demn al familiei Frikosiescilor de Frica. La „Fürbl” elu nici-când nu se lasă însăpaținut; la „Ein und zwanzig” elu nici-când nu retrăea cu bancă, — și atracțiile deosebită laudă răză generositatea cavalerescă a contelui Frikosy de Frica . . . Contele Frikosy de Frica era un om minunat: un om admirabil, un om intrădeveru mare, astfelu comitatul Pérleșilor se putea să fie cu dinsul, având în fruntea sa un om casf acesta . . . Căci contele Frikosy de Frica, elu însuși, era Ilustritatea sa, supremul comite!

Sf comitele supremu, nobilulu conte Frikosy de Frica era un patriot mare! — Pusă în fruntea unei pările de autonomie elu a-dese-ori subseria cu propriu sa mana actele oficiose . . .

. . . Câtă noblătă! — cătu sacrificiu pentru tîră, dinastie, popor și obscia! — cătu de adencu patriotismul! .

Contele Frikosy de Frica era un om nemoritoriu, un adeverat decoru pentru ori-ce muzeu de rarități . . .

Dar' acumă, de câteva luni de dîle, comitatul era orfanu; ingrijitorul seu parinte petreceea în departare, parte în Pestă, parte la moșii sale, de șoarece era tocmai vremea paturnicilor, asupra caror nobilulu conte venă cu o deosebită predilecție. — În acestu restempu creditiosul seu și cu adencu susținut înzestratul vice-comite Rabiatosy nobilu de Spaima portă frenele administrației comitatense.

Nobilulu Rabiatosy de Spaima nu era atât de mare, ca și poruncitorul seu conte . . . Înainte de tôte elu nu avea nici un calu. Calarii înse căteodata pre unii șomeri din comitat . . . Deasemenea elu nu avea cani . . . Elu — de cani nu avea trebuință. Nu mai puțină era inferioru nobilulu Rabiatosy de Spaima în cele-lalte privințe . . . Dar totu-si, și elu, era un om minunat, un om admirabil și în specială în forte multe privinție unu omu „mare”. Decandu trebile autonomiei jaceau pe umerii lui, elu portă freul cu mana de otelu . . .

Sermanul Csehy a-dese-ori era gonită dî și năpte. Căci nobilulu vice-comite avea să administreze un comitat, în care numerul daco-romanilor era mare . . .

Asta-di nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima a fostu la tîră. Sosindu după diece ore a-casa, desfă vremea era înaintata, desf elu era obosit de cale, nu se culcă, ci desbracandu-se, luă la mana obicinuită sa lectura. Era un opu istoricu, intitulat „Hora Kloska lázadás”, pe românia „Rescălu Horea-Closică.”

Unu fioru rece trecu pr'in fiintă nobilului vicecomite Rabiatosy de Spaima, candu prinșa acasta carte în mana. Elu era înse unu stranepot al lui Árpád; anim'a lui era de otelu și nu se însăpațină de ori-ce.

Indată se deschide usfa, și acuma, în vreme de năpte, intră de-a-purarea desceptu Csehy.

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima scăpă cartea din mana, candu vediu intrându pre incredintatul său.

Asta întârziata aparere nu putea să fie decât urmarea unei grozave descoperiri.

Să, întrădeveru, arțarea lui Csehy era unu a d'intra cele mai însăpaținătări . . . Perii lui erau redicati spre

ceriu; ochii i iesiseră de trei degete din capu, și totu trupulu lui era cuprinsu de o tremurare convulsivă.

„Domnul meu! . . . Toti suntemu perduți! Planul olahilor este gală!”

Tresarindu, la aceste cuvinte nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima sară în petioare, încătu se lovi cu capulu de plafonu. Caci nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima era un om lungu, mai lungu decât unu paru de fasole; elu era cătu unu stelpu dela telegrafu.

„Ce-e? — Ce s'a întemplat? . . . Este patri'a în pericol?” întrebă elu aspru, privindu de susu în josu spre Csehy, care era un om scurtu și grosu, era nu atât de lungu.

„Este patri'a, este națiunea, suntemu noi, totulu este în pericol!”

„Ce-e? — cum? — Graiesce!”

„Ah! domnul meu, asculta! . . . Si mania Ta să nu se verse asupra mea.” — grăi sermanul Csehy, și apoi, după o grea resusflare, continuă în tonu tremuratoru. — „De căteva seri utilite sunt pline de olachi. Pone în noptile tardie, ei stați, cuprinși de tainice săoptiri, adunati în știri . . . Cu căteva dile înainte de astă am vedutu o multime de cai în apropierea Pérleșilor, cai, ce nesmintita au să fia destinați pentru cavaleria daco-romana . . . Ieri am vedutu vr'o 300 de oi adunate la marginea Perleșilor, vr'o 80 de gasce și vr'o 30 de vaci, tôte destinate ca să fia munitia pentru daco-romani

Presimtiemu dera apropierea unui pericolu și priveghiamu eu indoita ingrijire. Astă-di sera anca din vreme m'am postat în apropierea locuinței lui Spulberu.”

Atențunea nobilului vice-comite Rabiatosy de Spaima se întrezi, insuți la audirea numelui Spulberu.

„Într'unu tardin, — continua Csehy, neobositul pri-veghitoriu, — Spulberu apară pe strata. Elu era învelit într'o mantea mare și largă; pasii lui erau lungi și gri: întrăgă s'a aretare era acea a unui Decebalu ori Horia.”

La audirea numelor Decebalu și Horia nobilulu Rabiatosy de Spaima tresări convulsivu.

„Sub mantoa Spulberu ducea unu pachet . . . Ce a fostu în acel pachet? — Vom vedé mai tardi! . . . Eu ii urmai cu pasii redepedi . . . Dar' elu era lungu și eu scurtu. Am remasă pușcătul indereptu. Pe strate șomerii lu înțimpinău cu ovătuni: unii ii săoptiau chiar vorbe tainice. . . Spulberu mergea înse repede, și, candu ajunse pe piatia, unde roiau șomerii, eu ii perdiu urm'a” . . .

„Ai perduți urm'a? — Nefericitule!” esclamă nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima.

„O, vin'a nu este amea! . . . Spulberu este unu paru; era eu sun numai unu butucu! Ce să facu dar'?! — M'am postat la colțul piatiei, ca să așteptu reîncercarea daco-romanului. — Elu nu veni!”

„Indată petrunsa latratul canelui „Tisza” în de-a-purarea deschisă mea urechia. . . O presentire me trasa catra gradina, de unde se audia latratul . . . Ah, ce a trebuitu să vedu!?”

„Ce? — pentru Ddieu? !“

„Spulberu a fostu in gradina!“

„Spulberu? !“

„Da! . . . La fantana era bastonulu lui, era o bucată d'in mantéua in gur'a lui „Tisza!“

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima cadiú pe unu scaunu d'in apropiare.

„Suntemu perduți!“ — mai multu nu potu să dica.

Incuragiatiu de aceasta desparare, in veci priveghiatoriului Csehy cutesă cea d'in urma sî cea mai grea lovitura.

„Da, — grai elu, — Spulberu a fostu, — sî a subminatū cas'a comitatului, căci in pachetulu, ce elu ducea sub mantea, nu putea să fia alta decat pravu de pusca.“

„Subminatū? ! . . . Pravu de pusca!“ — esclamă nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima in tonu nadusit. . . . „Suntem perduți!“ sî, grăindu, elu, astă cum era, in negligea, se repedi spre usfa, sentiendu, cumcă pamentul tremura dejă sub elu.“

„Stati! — ii grai in veci priveghiatoriulu Csehy retinendu-lu. — Am pusu doispre-diece fetiori să stee paza la gradina. Minele sunt puse, dar' ele nu potu fi aprinse.“

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima se opri pe unu momentu.

„D'apoi — déca ésc'a aprinsa este dejă pusa de Spulberu? !“ — grai elu pornindu d'in nou. . . . Sî, pornindu, nime nu potu să-lu mai oprésca . . . O! pericolul sî iubirea catra viétia ce nu sunt in stare! ? . . .

Csehy stete căte-va momente uimitu de spaim'a, ce-lu cuprinsese sî pre d'insulu. Se repedi dup'acea in urm'a domnului seu, sî-i peri sî urm'a.

Sermanele de familii, ce remasera dormindu pe cuibulu perdiarii! . . .

(Va urmă.)

TRÉNC'A și FLÉNC'A.

T. Muscu-te, sora Flénca! am auditu de unu romanasiu.

Fl. Ce romanasiu? — cine?

T. Unu dominisoru, care a venită tocmai dela Clusiu pone la Mesesiu, ca să petiesca pre fiic'a mea.

Fl. Par' că l'ai adusu cu bobii! — Sî apoi? . . .

T. Ii place fét'a; dar' se scârbesce, că n'are destula zestre.

Fl. Aha! adica pre elu nu l'a dusu fét'a, ci zestrea. Vedi, sora draga, astă sunt dominisorii nostri de astădi. Decătu dupa dominisoru, mai bine feta mare casă mine.

T. Dreptu ai: mai sciu eu unulu, care a luat zestrea sî a fugită cu ea la Zelău!

Fl. Dar' ai auditu ceva minunatul dela fabrică.

T. Cum? Ce? — éra balu?

Fl. Ferésea Domnului! -- Fetitile fabricante s'au înamoratu de motani.

T. Ei! mai lasa-te sî nu-ti bate jocu de tóta lumea!

Fl. Lucru seriosu: o fabricanta, mergendu la denia, a dusu sî unu motanu eu sine.

T. Póte că i se ură să mérge singura la biserică.

Fl. Ba nu! mie mi-a spusu cine-va, că ea a voită să-si vrajescă de maritisu.

T. Cu motanalu?

Fl. Da! Candu ea a lasatul motanul să fuga in altariu, a disu: „Precum anălli tu dupa sioreci, asă să ambe petitorii dupa mine!“

T. Vai maiacal eà multe fete betrane trebuiesc să fia in Fabrică!

P r e d i c a

pre Duminec'a necredintiosului apostolu Tom'a.

Iubitiloru meu credintiosi Taudó si Mandó!

„Totu duhulu, care nu marturisesc pre Isusu Cristosu, că a venită in lume in trupu de la Domnudie, nu este: Ace'l'a este alu lui Anticristu, de care ati auditu, că va veni, să acun'a inca in lume este.“

Epistola 1. a lui Ioan (Dragiti), capu grecescu, versu orangutaniu.

Tem'a, care mi-am propus-o a Vi-o analisă astadi este fórte grea, cu atât'a mai virtosu, căci nu sum d'in cét'a preutiloru pecatosi sî pr'in urmare pucinu initiatu in blasphematiile calugaresci, afara de aceea duminec'a este chiaru a Slui apostolu Tom'a, carui'a ii trebuie dovedi pipaitore pentru ca să crădia in Dlu Cristosu. Apoi astadi inca se afla multi ómeni de ace'i'a, cari sunt nu numai de calibrulu lui Tom'a, dar' pôte sî mai rei, sî mai ai naibei de cătu acest'a; dreptu aceea tractarea temei acestei'a mi va fi indoită de grea: totusi me voi sili a vi-o demastră. — (Tusiesc.)

Iubitiloru meu! Cine să fia óre acestu Anticristu, despre care dice Evangelistulu Ioanu „sî acum' inca in lume este“? Óre pentru cine dice Domnulu nostru Isusu cristosu: că se voru scolă Cristosî mintiunosi si proseliti menciuñosi sî pre multi voru amagi? . . .

Noi scimă că Dlu nostru I. Cr. a avutu pre pamentu pre inainte mergatorii sei, pre profeti, cari lu-au anuntiatu ómeniloru, sî au preagatit animile loru pentru prilejirea invetăturei sale; lu-au anuntiatu pre elu lumei; sî cei mai multi d'in ei au suferit, sî au morit pentru dreptate sî adeveru.

In privint'a lui Anticristu inca crede pre cum baserică dupa marturisiră S. scripturi, asî sî noi dupa esperiintele de pre la alegeri, că va veni in lume, sî că va avea sî elu pre inainte mergatorii sî proselitii sei cari se voru aretă pre pamentu, sî sub egid'a numelui sacru alu lui cristosu voru amagi multimea cea usioru credietória.

Déca vomu analisă cuvintele Dnlui si Mantuitoriului nostru I. Cristosu ne potemu usforu convinge, că ele cuprindu in sine insu-si adeverul sî vieti'a; dreptu aceea, asemene profeti, seu inainte-mergatori ai lui Anticristu urmează să fia multi intre noi: daru cumu ii vomu cunoscă noi decătu d'in faptele loru? „D'in faptele loru li veti cunoscă pre ei“ a disu Domnulu. —

Mantuitoriul nostru invită omenimea cu cuvantul sî cu fapt'a, o mangaia, sî-i facea bine — tamaduindu bolnavii sî saturandu pre cei seraci.

Ceice dicu că tienu locul lui Cristosu pre pamentu si apoi inchidu usile loru d'inaintea omenimiei patiminde, carea vine să se planga de suferintele sale sî să-i céra ajutoriu: óre nu usurpéza unii ca acesti'a santulu nume ce-lu pôrta, sî óre cu cine s'ar potea asemenă unii ca acesti'a? ! Óre unii ca acesti'a nu sunt proroci mintiuñosi sî premergatori ai lui Anticristu? ! . . .

Mantuitoriul nostru sî invitaciei lui nu stringeau bani, „Argintu sî auru nu este la noi“ dice Pavelu; celu ce se silesce a-sî stringe avutii d'in sudorea poporului, mulgendu-lu sî belindu-lu pre acest'a pone la estremitate, celu ce cauta a corumpere d'intre poporu pone sî pre cei mai alesi si buni pr'in mediulocă materiale si morali numai ca să-si pôta ajunge scopurile sele infernale; — Óre să fia unulu ea acel'a disciplulu divinului nostru Salvatoru? !

Mantuitoriul a miluitu pre cei seraci, sî óre urmatorii lui facu totu asemenea in dio'a de astadi? Óre nu se afla intre urmatorii Mantuitoriului si de ace'i'a cari cauta a se inavută d'in banii basericiloru, ma chiaru si d'in sembri'a drépta a slujitoriloru ei? —

Óre să fia unii ca acest'a disciplii Dlui Cristosu, ori ai apostolului Iuda? ? ? - - -

Mantuitoriul nostru divinu sî-a pusu sufletul pentru turm'a sa; astadi inse multi intra in turm'a lui Cristosu ca nescu lupi rapitori si nu numai că nu cauta ó'a cea ratecita ca să o readuca in staulu, ci d'in tôle poterile se silesce a perde turm'a loru pentru interese egoistice. —

Mantuitorulu a demandat discipulilor sei, să nu se jore: Să nu ve jorati, ci să fia cuventul vostru — Asia, asia; nu, nu." — Unii urmatori ai Mantuitorului Cr. în dio'a de astazi nu numai că mintu pre totu loculu, ca să-si ascunda reotatea, și intreprinderile infernale ci, spre ajungerca scopului loru mărsiavu, se jora și pre sant'a cruce!!

Cristosu a plansu pentru Ierusalim, dicendu, Ierusalime, jerusalime! de câte ori am voită să adună „fi tei, pre cumu adună gain'a puii sei sub aripi". — „Ore acei'a cari nu-si iubescu naținea, ce i-a laptatu, crescutu și incarcatu de binefaceri și onori, — și o vendu pre biat'a de ea pentru favoruri și resplatiri pamantesci apesatorilor omenirei: — cumu să se numește oră unii ca acei'a? Urmatori ai lui Cristosu, și crestini adeverati?!

Celu mai potrivit nume pentru ei aru fi după parerea noastră „Farisei și Iude," căci în faptele loru se potu asemenea acestor'a, șiinducă numai unii ca acesti'a legă sarcini grele, și le pune pre umerii omeniloru, era ei neci cu degetulu micu nu voiescu să le atinga. Aminu.

Vasiliu.

Concursu.

Noi „Gur'a Satuloi" d'in Tiér'a ovesului dămă sp̄re cunoștinția publică tuturor celor'a, cari nu vrea să andă adeverului și celor'a cari se sentu vămati pr̄in marturisirea adeverului, precumă noi d'in puterea noastră amu decisu adi in din'a alegerii deputaflor mireni dela Sant'a Agnita, ca să se scrie unu concursu pentru gilăulu celu mai bunu, care se va inventa pone la facerea scrutinului pentru alegerea viitoră a deputaflor mireni.

Gilăula este menită pentru a-i dă nocioplitalui Zacharei lu poleitur'a cavenita, in casu de portarea sa neparlamentaria : repetu dela Sant'a Agnita.

Inventorialu va capetă dreptu remuneratiune 5 fl. d'in restulu fondului seracitu alu protopopiatului d'in Tiér'a ovesului.

pr'in noi Tand'a și Mand'a.

O pată jidanulu dracului.

Jidanulu și-cumpără sare pentru bolt'a ce avea in Pacalesei.

„Mai Ioane! — grai elu catra unu pacaliciu. — Nu mi-ai duce 5 măji de sare pan' a-casa."

„Bucurosu! — respunse romanulu. — Dar' ce-mi platesci pentru chiria?"

„50 cruceri pentru fia-care maja". — respunse jidanulu.

Facendu-se tèrgulu, térgovasii mersera să 'ncaree sarea.

„Jupane! — grai romanulu, — aici sunt mai multu decât cinci măji.

„Feréscea Ddieu! — cinci măji, nici e'o bucatiea mai multu."

Romanulu chiamă trei martori și constată, cumea elu a incarcatu numai cinci măji de sare.

„Asă este!" — incheia jidanulu.

Sosindu a-casa, romanulu desearca sarea, o cumpenesce și, aflandu, că sunt 10 măji, lasa cinci la sine a-casa, ducendu jidanului numai 5 măji.

Jidanulu pacalită se trage la lege; dar' romanulu aréta eu trei marturii, că elu numai 5 măji a incarcatu și pr'in urmare n'are să dea socotela cu mai multu.

Astfelu, voindu să insileată pre romanu cu 2 fl. 50 cr., jidanulu s'a insileată pre sine cu 5 măji de sare.

Proprietariu, editoria și redactoru diriginte: Mircea B. Stanescu.

Colaboratoru internum: Ioanu Slaviciu Burlescu.

TAND'A și MAND'A

T. Ai auditu, frate Mando, că „Reuniunea politica a „tuturor romanilor d'in comitatulu Aradului" a tienutu adunare generala?

M. Unde?

T. In Aradu, in salișor'a teologiei.

M. Ei, bine! au încăputu ei acolo?

T. Déca n'au fostu decât de toti numai 24 de insi.

M. Pucini „toti romani" in comitatulu Aradului!—

T. Dar ai intielesu, cumcă ardelenii au datu de necasu cu sasii, și maghiarii tienu eu romani?

M. Ei draga! ce minune! Căsă candu nu ar fi celu mai firescu lucru, ca maghiarii să se bucură, candu ei vedu pre neinaghiai d'in tiér'a loru prindendu-se de capu!

T. Te pricepu! Apoi maghiarii ajuta la acei'a, cari au mai pucina aplecare la lupta. Pare-mi-se, că romani era-si mergu pe calea mansului!

A. și B.

A. Pentru-ce se tienu sinodele tocmai la Dominec'a Tomei?

B. Pentru că astăzi diu'a necredintiosloru.

A. Să apoi?

A. Multi dintre acei'a, cari se aduna la sinode, sunt necredintiosi

Precautu.

Unu ostaslu insoratu incepe scrisoarea catra soci'a sa astfelu:

Jubita Floritia!

De-ōre-ce tu nu scii ceti, dăte cu asta scrisoare la pop'a Trifonu, ca să ti-o cefesca; éra déca pop'a Trifonu n'ar fi a-casa, nu te duce la altulu, ci ascépta pana ce nu va veni elu, că n'asti vré să scie și altii ce-ti scriu eu tice.

Catra viór'a de campu.

— Epigrama. —

Tu floré, esci modesta și fore de pretentii,
Să pentru-acea esci primulu decoru alu primaverii;
Dar' ce folosu de ele? — Virtutea ta e 'n daru,
Căci vine și te calca a-dese unu magaru!....

Toc'a Redactfunei și Administratfunei.

D-lui Iacobu Popu in T. — Abonamentulu ingregistratu pone la finea lui Iuniu; urii sparuti pone la sosirea abonamentului si s'au speditu toti.

D-lui D. B. in Moldov'a n. — Asemenea.

D-lui N. Pal . . . in K. B. — In locu de fl. 4. ai transis u numai fl. 3. ca costulu abonamentului pre ½. anu; ceremu diferenția de fl. 1. ca să ni regulam societele.

D-lui I. P. in Iam'u Asemenea.

On. „Societati de lectura rom. in Beregyeu" avendu in vedere, că societatea sta d'in economi, și este inca jana, vi amu implinitu cererea, dandu-vi diurnalul gratis pre semestru Ian. — Iuniu; ceremu inse costulu poste de er. 30, cătu mai curenđu.

Girante respundietorii și coreactoare: Basiliu Petricu.